

Voorpublicatie 'Tussen waan en zin'

'De ene greep naar mijn benen, de andere naar mijn armen. Ik gilde, schopte, beet': het verhaal van Brenda Froyen over haar psychose

Haar boek 'Tussen waan en zin' is het laatste relaas van de psychose die Brenda Froyen in 2023 opnieuw trof. Beeld Wouter Van Vooren

Activist, leerkracht en auteur Brenda Froyen stapte eind 2024 uit het leven. Vlak voor haar overlijden werkte ze nog een boek af, over haar recente ervaringen in de psychiatrie. 'Toen ik helemaal vastgebonden lag, verlieten ze de kamer. Ik telde twaalf personen. Twaalf personen die me uit het niets, voor niets, geïsoleerd hadden.'

Brenda Froyen 15 februari 2025, 03:00

 Bewaren

 Delen

'*Tussen waan en zin* is voor altijd het laatste boek dat Brenda heeft geschreven, schrijft trauma-expert Anne Marsman in het voorwoord. Het is haar laatste relaas over de psychose die haar in 2023 opnieuw trof, en over hoe psychiatrie, politie maar ook haar directe omgeving, omstanders... nog steeds falen, worstelen en wegglijden.

Toch is dit boek geen afrekening geworden. Integendeel. Froyen was de eerste om te erkennen dat de geestelijke gezondheidszorg sinds haar eerste psychose ruim tien jaar geleden verbeterd is – mede door haar inzet. In dit boek vermeldt ze even goed de 'lichtpuntjes', of zoekt ze naar 'verbinding', zoals Marsman schrijft, omdat dat 'is waar een mens in nood de grootste nood aan heeft. Brenda ervaaarde het meer dan eens, en precies daarom ook sprak ze, schreef ze, reikte ze steeds opnieuw weer uit naar de psychiatrie en de maatschappij om bruggen te bouwen'.

Onderstaand fragment beschrijft haar laatste opname in september 2023. Ze is thuis als de wanen en achterdocht het opnieuw overnemen – zo verdenkt ze haar man Jan ervan betrokken te zijn bij een complot – en komt het op de school van haar kinderen tot een kookpunt. De namen van de ziekenhuizen waar ze verbleef, zijn gefingeerd.

Te vaak worden mensen met een psychose voorgesteld als gevaarlijk. Als een probleem dat 'opgelost moet worden'. Dit fragment toont iemand die verward is en provoceert, maar vooral gehoor zoekt en hulp nodig heeft.

'Een boek met een happy end', noemt Froyen *Tussen waan en zin* zelf. En dat had het ook moeten zijn. Met alles wat we nu weten, is dat het niet geworden. Haar man Jan: 'Laat het een boek zijn van hoop en actie om haar droom – de wereld beter achter te laten dan ze hem gevonden heeft – mee waar te maken.'

OP SCHOOL

'Ga jij de kinderen van school halen of moet ik ook dat weer doen?' Jans woorden klonken verwijtend. Zoals hij de laatste weken wel meer klonk, steeds meer verwijten. Ik was boos op mijn fiets gestapt. 'Het is al goed, ik ga al.' Ik was op mijn fiets

gesprongen en had de vijf kilometer naar de middelbare school van mijn kinderen in sneltempo afgelegd. Ik was veel te vroeg toen ik er aankwam. Geen probleem, bedacht ik me. De leerkracht Nederlands van mijn zoon Zen had me een mailtje gestuurd of ik een auteurslezing kon komen geven voor het eerste jaar. Misschien was het een goed moment om dat even te bespreken.

Advertentie

Wat moet u weten om mee te praten? Ontvang elke middag nieuws en inzicht.

DeMorgen.

Ik belde aan de voordeur aan. Dat ik mevrouw Stevens wilde spreken, dat ik een afspraak met haar had, zei ik. 'Komt u maar binnen', had de man vriendelijk aan de parlofoon gezegd. Ik was naar binnen gegaan. Bovenaan de trap stond een vrouw me op te wachten. Dat ik helemaal geen afspraak had met mevrouw Stevens. Wat ik dan wel kwam doen. 'Ik kom mijn zonen ophalen', zei ik beslist, terwijl ik verder richting de klaslokalen liep.

Uit een van de lokalen kwam een man gelopen. Ik herkende hem. Het was de directeur. 'U bent de moeder van Jip, Lom en Zen', zei hij ietwat verrast. 'Maar de lessen zijn nog niet afgelopen, mevrouw.' 'Ik vermoed dat de les van mijn zoon Zen wel al klaar is, dat hij weer voor de zoveelste keer studie heeft. Waar is hij?' Ik liep onverstoord verder de gang in. 'U mag hier niet zomaar in onze gebouwen rondlopen, mevrouw.' 'Het zijn toch mijn

kinderen?' 'Mevrouw, dit kan niet de bedoeling zijn', hij kwam achter me aangelopen. Ik opende de deur naar de speelplaats. 'Waar is hij? In de studiezaal?' Ik liep verder langs de klascontainers naar de eetzaal. 'Mevrouw, dit kan zomaar niet.'

In de eetzaal zaten heel veel kinderen. Ik herkende Zen meteen aan zijn lange blonde lokken. Ik liep op hem toe. Dat ik hem kwam halen, zijn vrienden kwam halen. Dat hij niet langer in de studie hoefde te zitten. De directeur was achter me aangelopen, hij verzocht me vriendelijk om het schoolgebouw te verlaten. Ik keek naar het Mariabeeld vooraan in de eetzaal. 'Is er iets wat u verborgen houdt, meneer de directeur, in deze godvergeten school?' Ik dacht aan de documentaire op televisie, over het jarenlange misbruik in de kerk dat nu pas naar buiten was gekomen. 'Mevrouw, ik wil dat u naar buiten gaat.' Ik voelde zijn dreiging en liep achteruit. 'Oké, dan wacht ik buiten, tot de bel gaat,' zei ik beslist. De man liep opnieuw achter me aan. 'U stoort de kinderen.' 'Dan zal ik hier achter de deur van de eetzaal op mijn hurken zitten, zodat niemand me kan zien. Hier zal ik op mijn zoon wachten', zei ik beslist.

De directeur liep van me weg. Ik wachtte op de bel, op mijn zoon, op mijn andere zoon. De bel was nog niet gegaan, toen ik plots drie politieagenten over de speelplaats op me af zag komen. Dat ik moest meegaan, zeiden ze ietwat dwingend. 'Ik wacht op mijn zonen', zei ik beslist. 'We gaan u vriendelijk vragen om met ons mee te komen, mevrouw.' 'En ik ga u vriendelijk daarvoor bedanken en zeggen dat ik nog even hier op mijn zoon wacht. Dat recht heb ik, want het is mijn zoon.' 'Mevrouw, u moet nu echt opstaan, mevrouw.' Ik merkte hoe de spierbundel van de drie stilaan zijn geduld verloor. 'Ik zou niet weten waarom.'

Brenda Froyen. Brenda's man Jan: 'Laat het een boek zijn van hoop en actie, om haar droom – de wereld beter achter te laten – mee waar te maken.' Beeld Wouter Van Vooren

De bel verlostte de spanning. Kinderen kwamen massaal uit verschillende hoeken van de speelplaats aangelopen. Ook Zen kwam nu mijn richting uit. Ik stond op en ging even achteruit

zodat de kinderen naar buiten konden lopen. 'U komt met ons mee naar een apart lokaaltje', zei de spierbundel beslist. 'Ik dacht het niet', zei ik. 'Ik kan perfect hier op mijn zonen wachten. Ik doe niemand kwaad. Bovendien ben ik zelf leerkracht, ik weet dus perfect hoe ik me rustig moet gedragen, tot alle kinderen weg zijn', zei ik, terwijl ik aanstalten maakte om surveillerend als een echte leerkracht over de speelplaats te lopen.

Advertentie

Dat was het signaal waarop de spierbundel samen met zijn collega's besloot in te grijpen. Hij greep me hardhandig vast en werkte me gezwind met een soort knikje in mijn knieën op de grond. Ik begon meteen te gillen. Alle kinderen keken nu mijn richting uit. Aan de overkant van de speelplaats zag ik ook hoe Jan snel aangewandeld kwam. Hij ging meteen in gesprek met een van de politieagenten, terwijl de spierbundel me met mijn handen op mijn rug in de boeien sloeg. Het deed ongelooflijk veel pijn. Ik wist niet waarom hij me zo pijn moest doen. Ik riep de kinderen toe dat ze dit moesten filmen. Dat het toch niet normaal was wat de politie met me deed. Niemand filmde. Iedereen keek, maar deed niets.

Mijn zonen stonden enkele meters van me vandaan en werden nu door een leerkracht mee naar binnen genomen. Zens schooltas stond achtergelaten in een plas op de speelplaats. Ik kroop ernaartoe. 'Verzet die boekentas', zei ik. De politieagent keek hoe ik met mijn tanden de schooltas optilde en op de bank zette. De spierbundel ging nu ook naar Jan toe, terwijl de vrouwelijke politieagente bij me bleef.

Ik snapte niet waarom ik zo behandeld werd. De vrouw gaf ook geen antwoord op mijn vragen. Ik bleef op de koude speelplaats liggen. Die was intussen op enkele leerlingen na leeg. Ik vroeg of ik iets te drinken kreeg. De vrouw antwoordde niet. Ik kroop op

mijn knieën naar een plas en probeerde wat water naar binnen te krijgen. Op enkele meters van me vandaan stond mijn man nog steeds gedreven met twee politieagenten te onderhandelen. Na wat ik vermoedde dat een halfuur was, kwamen de twee politieagenten en mijn man samen met een vrouw in het herkenbare ambulanciersuniform naar me toe. Ik was te verslagen om nog weerstand te bieden. Ik liep met de ambulancier mee en nam plaats in de ziekenwagen. Met loeiende sirenes lieten we de school achter ons, terwijl mijn man in de auto achter ons reed.

Advertentie

Help! Ik wilde niet dat hij mee naar binnen ging. Razend was ik op hem. Ik dacht aan hoe hij met me 'geleurd' had in het vorige ziekenhuis, aan zijn eeuwige riedeltje 'mijn vrouw heeft een psychose, ze heeft hulp nodig'. Hoe hij ook nu gewoon erbij had gestaan, terwijl ik gehandboeid op de grond lag. Het leek alsof hij er genoeg in schepte me zo te zien. Wie deed zijn vrouw zoiets aan? Ik had erop aangedrongen bij de politieagenten dat hij buiten bleef. Ze hadden, voor één keer, naar me geluisterd.

Ik kreeg een kamer op de spoed aangewezen. Zoals gewoonlijk moesten we lang wachten. Bij mijn kamerdeur bleven twee, andere dan de vorige, vrouwelijke politieagenten de wacht houden. Na een uur kwam een man naar me toe. Hij wilde even een praatje met me maken. Ik keek van de politieagenten naar hem en weer terug. Of dat onder vier ogen mocht? De man had geknikt. Ik had hem gevolgd naar een apart, afgesloten kamertje. Daar had ik plaats mogen nemen. Ik had hem huilend verteld over alles wat Jan me aandeed, hoe hij er genoeg in schepte me te zien lijden. Ik vertelde hem niet dat ik vermoedde dat Jan aan het hoofd van het Dutroux-netwerk stond. Ze zouden me voor gek verklaren. De man luisterde. Na een halfuurtje keerde ik terug

naar de kamer. Mijn politieagenten stonden nog steeds op wacht.
Ik kon niet weg.

Tijd voor actie, besloot ik. Ik nam mijn telefoon en schreef een berichtje:

HELP! Ik word tegen mijn wil vastgehouden op de spoedafdeling van AZ Snakegem. Bel naar 112, zeg duidelijk je naam en familienaam. Help mij! Ik schreef het berichtje in hoofdletters, zodat het zeker duidelijk zou zijn.

Vervolgens stuurde ik het naar iedereen, werkelijk iedereen in mijn adresboek. Ik zette het op mijn Facebookpagina, mijn Instagrampagina. Iemand zou toch moeten reageren zodat ik bevrijd kon worden?

Brenda Froyen. Beeld Wouter Van Vooren

Niet veel later liep een van de twee politieagenten weg. Toen ze terugkwam keek ze bedrukt. Of ik een berichtje had gestuurd naar mensen? 'Nee', loog ik. 'Er hebben tientallen mensen gebeld naar de noodcentrale. We gaan je gsm in beslag nemen', zei de vrouw.

Ik protesteerde nog harder. Dat het ongezien was, dat mijn mensenrechten geschonden werden, dat ik een klacht wilde indienen. 'Doet u maar', zei de politieagente beheerst, 'we zullen een klachtenformulier voor u halen.'

De ene politieagente verdween opnieuw, ik bleef achter met de andere. Ik ging voor haar staan. Het was me opgevallen dat ze een erg onzuivere s had, ze lispelde bijna. 'Hoeveel logopediesessies heb je precies gehad? Ik hoop dat je ouders hun geld hebben teruggekregen, want veel heeft het niet uitgehaald.' Ik zag de wangen van de politieagente rood worden. Ze keek straal door me heen en zei niets. 'Lispel jij ook als je 's nachts bij je man klaarkomt? O schatje, ik kom.' Ze zei nog steeds niets. De andere politieagente had een klachtenformulier van Comité P voor me. Ik ging op mijn knieën zitten en schreef de brief op bed. De politieagenten bleven de hele tijd in stilte aan mijn deur staan.

Geachte

Op 22 september 2023 werd ik omstreeks 12u38 vastgehouden door twee politieagenten zonder reden. Er was sprake van onrechtmatige vrijheidsberoving. Ik werd behandeld als een 'geesteszieke', toch werd het omstandigheidsverslag waarin de symptomen beschreven staan niet getoond als bewijs. Hiermee is aan de eerste voorwaarde van een gedwongen opname niet voldaan. Ik heb herhaaldelijk mijn hulpvraag geformuleerd, en mijn bereidheid tot therapie (voorwaarde twee). Het feit dat ik deze brief in alle rust kan schrijven toont aan dat ik geen gevaar voor mezelf of een ander ben. Toch werd, volgens de agenten, het parket geïnformeerd om 11u34. Deze informatiedeling gold blijkbaar als 'informed consent'. Er is echter juridisch gezien niet aan de drie voorwaarden voldaan, waardoor ik vanaf 11u34 tegen mijn wil word vastgehouden. De gsm werd onrechtmatig afgenomen. Ik kreeg het recht niet om een telefoontje te plegen. Ik stuurde een berichtje naar mijn advocate maar mocht niet bellen. Ik werd behandeld als een crimineel. Maar ook dan zijn mijn rechten geschonden. De betrokken politieagenten weigeren mijn rechten en dus ook mijn mensenrechten te respecteren. Ook de

ombudsdienst mag ik niet spreken. Mijn mensenrechten zijn op alle mogelijke manieren geschonden.

Met vriendelijke groeten

Brenda Froyen

Of ik de brief moest voorlezen, vroeg ik mijn twee agenten. De vrouw die lispelde had haar hoofd geschud. 'Durf je niets meer te zeggen? Bang dat je weer zal lispelen? Bel de dokter, we zitten met een spraakgebrek.' Ze zei niets. Ook de andere agente zweeg. Een zwaarlijvige man liep op de gang langs mijn kamertje. Ik herkende de spoedarts van de vorige keer. Ik klopte hem op zijn rug. 'Ah, dokter, zo actief, kunt u intussen uw penis al weer zien?' De man vertraagde even, maar liep toen haastig door.

'Wat zijn we hier eigenlijk onze tijd aan het verdoen?' proclameerde ik voor iedereen die het wilde horen. 'Moeten we geen ruimte maken voor echte spoedgevallen?' Ik richtte me opnieuw tot spraakgebrek: 'Vind je ook niet dat we hier nu al lang genoeg aan het wachten zijn?' Spraakgebrek zweeg. De andere politieagente antwoordde dat de ambulance onderweg was om me naar het ziekenhuis te brengen. Dat mijn man wel buiten op me wachtte, als ik hem eventueel wilde spreken. 'Ik wil niets meer met die man te maken hebben', riep ik voor de hele spoedafdeling.

Na meer dan drie uur wachten kwam eindelijk de ziekenwagen. Ik stapte gewillig in. Het was een korte rit, nauwelijks vijf minuten. We kwamen aan bij het ziekenhuis van De Eikenboom. Ik vloekte. Ik had gedacht dat ze me naar De Oever zouden brengen. Hier had ik de vorige keer in de isoleercel gezeten. Ik kwam opnieuw aan in de gang van de crisisafdeling. De hoofdverpleegkundige kwam meteen naar me toe, geflankeerd door twee andere verpleegkundigen. Dat ik mocht kiezen: naar de 'comfortroom en toediening van Zyprexa', of naar de afzonderingskamer en een intramusculaire inspuiting. Ze vroeg niet hoe het met me ging, wel wat er met me gebeurd was. Ik was verrast door haar vraag. Ik

wilde helemaal niet opnieuw opgesloten worden, ook al was het een comfortroom. En hun medicijnen hoefde ik al helemaal niet.

Ik bedankte voor haar aanbod. 'Ik wil gewoon even rondlopen', zei ik terwijl ik van haar wegliep verder de gang in. De drie verpleegkundigen volgden me op de voet. Ik voelde hoeveel energie ik had doordat ik zo lang had moeten wachten op de spoedafdeling. Ik rende door de gang. Ik zag hoe verschrikt de verpleegkundigen naar me keken. Ik zag hoe de hoofdverpleegkundige de knop induwde. Ik liep door naar de dubbele deur die de crisisinterventieafdeling scheidde van de andere gesloten afdeling. Een vrouw kwam hijgend binnen. 'Ik ben zo snel gekomen als ik kon', zei ze hijgend. Ze schrok toen ze zag dat ze het niet tegen de verpleegkundigen, maar tegen mij gezegd had. De vrouw liep even naar de andere kant van de gang, waar ze met de andere verpleegkundigen fluisterend overlegde. Ze verlieten met z'n vieren de afdeling. Ik haalde opgelucht adem. Tijd om te rennen. Ik rende van de ene kant van de gang naar de andere kant. Steeds opnieuw langs de vier isoleerkamers. Ik klopte op alle deuren. Het leek alsof ik er helemaal alleen was.

Plots ging de dubbele deur open. Een tiental mensen kwam op me af. Het gebeurde allemaal heel snel. De ene greep naar mijn benen, de andere naar mijn armen. Ik gilde, schopte, beet. Ik zag de verbeterde blikken boven me. Lege blikken, emotioneel. Ze vervoerden me spartelend naar een van de isoleercellen. Ze waren met zovelen dat ze nauwelijks in de kamer pasten. Ik krijste, dat ze me los moesten laten, dat ik niets misdaan had. Riemen werd om mijn handen, benen en lenden gebonden. Met een sleutel werden de schroeven zo aangedraaid dat ik nauwelijks bewegingsruimte had. Toen ik helemaal vastgebonden lag, verlieten ze de kamer. Ik telde twaalf personen. Twaalf personen die me uit het niets, voor niets, geïsoleerd hadden.

VERGETEN MENS

Verlag van de crisisafdeling

22/09/2023, 13u35

Patiënte wordt opgenomen naar aanleiding van een gedwongen opname van het spoedeisende karakter van manisch-psychose episode. Gezien neiging tot overprikkeling en recente opname om zelfde opnamereden, start patiënte op afzondering waarbij zich ook noodzaak tot medicamenteuze ondersteuning voordoet vanwege associatieve gedachtegang en stijgende agitatie. Patiënte weigert orale medicatie in te nemen waarbij wordt overgegaan tot intramusculaire Clopixol acutard + Valium + Akineton. Patiënte stelt zich verbaal dreigend op, doch inspuiting kan op rustige manier verlopen. Om medicatie goed te laten inwerken en patiënte optimale rust te bieden wordt fixatie toegepast. Patiënte kan in eerste uren onvoldoende rust vinden met toename van agitatie en forse ontremming in gedrag. Er wordt Temesta IM toegediend waarna patiënte rust kan toelaten.

Daags nadien wordt fixatie afgebouwd, patiënte is fysiek rustiger en onder invloed van toegediende medicatie, doch blijft gedachtegang eerste dagen nog overprikkeld. Patiënte uit regelmatig ongenoegen over manier van werken en kan hierbij erg persoonlijk en verwijtend zijn naar teamleden. Patiënte verwijt het team verschillende keren dat zij hun plicht als hulpverlener niet nakomen. Wij zijn als team overtuigd dat in de gegeven omstandigheden de acute ingrijpmedicatie nodig was om patiënte rust te geven.'

Onwezenlijk vond ik het. Ze lieten me achter, vastgebonden. Mijn armen hadden zo weinig bewegingsruimte dat ik niet eens aan het belletje kon dat naast het bed hing. 14u03 toonde de digitale klok boven het bed. Veel daglicht was er niet in de kamer. Het raam was geblindeerd. Ik riep dat ze klootzakken waren, sletten, hoeren, kutwijven, onmensen. Ik riep elk mogelijk woord dat ik kon bedenken. Stilte was het enige antwoord dat ik kreeg. Ik moest naar het toilet. Niet weer. 'Ik moet godverdomme pissen', riep ik. Ik rukte aan de riem van mijn arm in een poging toch bij het belletje te kunnen. Tevergeefs. Het had geen zin. Er was niemand. Ik wilde niet eens de moeite doen om het nog in te houden. Ze zouden toch niet komen. Ik liet het los. De urine voelde warm. Een warmte die ik hier op geen enkele manier bij de hulpverleners voelde.

Toen de verpleegkundigen kwamen, herkende ik er eentje meteen van de vorige keer. Ze was heel gezet. En boosaardig. Dat herinnerde ik me nog. Hoe meedogenloos ze steeds de riemen had aangespannen. Dat deed ze nu ook opnieuw nadat ze het bed verschoond had. Ik probeerde haar te bijten zodra haar hand in de buurt van mijn mond kwam. Ze fixeerde mijn hoofd, terwijl de andere verpleegkundige de riemen nog harder vastsnoerde. Ik schreeuwde hen elk mogelijk scheldwoord dat ik kende toe. Ze zeiden niets en lieten me krijsend achter.

Ik rukte aan de riem van mijn voet. Dat deed ik telkens opnieuw. Systematisch, harder en harder. Soms rustte ik even uit, daarna maakte ik opnieuw dezelfde beweging opdat de riem onder druk zou komen te staan. Het was uitputtend, maar ik gaf niet op. Telkens opnieuw rukken, even rusten en weer rukken. Eindelijk lukte het me om de riem los te krijgen. Mijn ene voet was nu vrij. Lang duurde mijn triomf niet, want bijna onmiddellijk kwam de verpleging de kamer in. Ik walgde van hen. Ze volgden dus alles wat ik deed op camera, ze zagen hoe ik hulp nodig had en ze deden niets. Aten ze er een zakje chips bij? De dikke wel! Daar was ik zeker van. Ik schold hen opnieuw de huid vol. Ze zeiden niets. De riemen werden zo mogelijk nog strakker dan voorheen aangesnoerd. Ze verdwenen opnieuw.

Beeld Wouter Van Vooren

Het had geen zin om te schelden. Het raakte hen niet. Ik dacht aan mijn zonen, aan Jip, Lom en Zen, aan Jan, mijn man die aan het hoofd van het Dutroux-netwerk stond. Nog liever bij hem dan hier. Ik riep zijn naam. De namen van mijn kinderen. Telkens

opnieuw. 'Help.' Mijn stem was schor van het roepen. Ze kwamen toch niet, wat ik ook deed. Mijn plas liet ik opnieuw lopen. Zo werden stilaan mijn kleren doorweekt. Ik probeerde ze van me af te scheuren.

Ik lag bijna helemaal naakt toen de hoofdverpleegkundige binnenkwam. 'Help', fluisterde ik, mijn stem was bijna helemaal weg. Ze keek me niet aan. Ze zette haar voet op mijn bed en strikte haar veters. Ik snapte het niet. Dissocieerde ze? Ze gaf instructies aan twee andere verpleegkundigen. Dat ze een laken voor me moesten houden, zij waste ondertussen mijn billen en benen. Ik kreeg nieuw ondergoed. Alles gebeurde in volstrekte stilte. Ik verweet ze voor alle vuile vis. Ze antwoordden niet, maakten geen oogcontact. Ik vond het zo onwezenlijk, alsof het robots waren. Ze verdwenen opnieuw zonder iets te zeggen.

De uren gingen tergend langzaam voorbij. Na twintig uur waarin ik geroepen, gehuild en gelukkig soms heel even geslapen had, werden de riemen losgemaakt. Ik mocht voor de eerste keer ook even uit de isoleercel. Ik liep op de gang heen en weer en ik mocht zelfs heel even de buitenlucht opsnuiven op de binnenkoer. Ik voelde het zonlicht op mijn huid. Het voelde zalvend aan. Lang mocht ik er niet van genieten. Ik moest terug naar mijn traumakamer.

In totaal verbleef ik vier volle dagen in de isoleercel. Telkens wanneer de verpleging kwam, vroeg ik of ik eruit mocht. Ze bleven herhalen dat dat niet de afspraak was. Ook Jan kwam op bezoek. Ik vergat zijn verleden met het Dutroux-netwerk. Het deed er niet toe, als hij me hier maar uit kreeg. Dat probeerde hij, maar zelfs hij kreeg geen gehoor bij de verpleging. Ik moest in de isoleercel blijven, vertelden ze hem, dat waren de afspraken.

Van vrijdagmiddag tot dinsdagochtend bleef ik in mijn traumakamer. Mijn stem was weg van het vele roepen. Ik voelde me gebroken. In de ochtend van dinsdag 26 september had ik eerst kort een gesprek met de psychiater voor ik voor de

vrederechter zou verschijnen. Daar ontmoette ik ook voor het eerst mijn pro-Deoadvocaat. Jan was erbij. De dokter praatte op me in, ze vertelde me dat ik een schande was voor mijn familie, voor mijn kinderen, dat ik mezelf belachelijk maakte. Ze bleef het herhalen als een mantra. Ik stond op. 'Tot hier, dokter, ik luister niet langer naar u. Ik ga naar buiten.' Ik had haar verbouwereerd achtergelaten. Jan volgde me niet veel later: 'Ik haal je hieruit, Brenda. Dit is echt niet wat je nodig hebt.'

Om 11u moest ik voor de vrederechter verschijnen. Ik werd samen met Jan naar een apart lokaaltje geleid. Mijn psychiater zat al klaar achter een tafel. Aan de andere kant van de tafel zaten de rechter en de griffier. Links van de griffier zat mijn advocaat. We pleitten voor vrijwillige opname in het psychiatrisch ziekenhuis De Oever. Ik stemde ook in om medicijnen te nemen. Sycrest, dat waren de antipsychotica die ik elf jaar geleden ook had genomen. Het betoog van de pro-Deoadvocaat was kort, dat hij het met ons eens was. De psychiater was kort van stuk: ze pleitte niet voor een verlenging van de gedwongen opname, aangezien mijn aanwezigheid te zwaar was voor het personeel. Ze vonden me, met andere woorden, een te zwaar geval.

Ik wachtte na de zitting nog op de verlossende mail van de rechter, dat mijn gedwongen opname inderdaad niet verlengd werd. Ik verliet het ziekenhuis met al mijn spullen. De verpleegkundigen zeiden zelfs geen dag toen ik de deur achter me dichttrok. Alsof ze mijn vertrek als een nederlaag zagen van een gevecht dat er nooit een had mogen zijn.

Wie met vragen zit over zelfdoding, kan terecht bij de Zelfmoordlijn op het gratis nummer 1813 en op de website [zelfmoord1813.be](https://www.zelfmoord1813.be).

HET VERVOLG OP 'KORTSLUITING IN MIJN HOOFD'

TUSSEN WAAN EN ZIN

Toen de
psychose
terugkwam

BRENDA FROYEN

Brenda Froyen, 'Tussen waan en zin', Borgerhoff & Lambergts, 256 p., 24,99 euro. Beeld
rv

Help ons door uw ervaring te delen: [Feedback geven](#)

LEES OOK

Geselecteerd door de redactie

Jan De Vlieghe, de man van Brenda Froyen: 'Hoe de medische wereld vrouwen behandelt, ik val daar echt van achterover'

Wat de dood van Brenda Froyen bij me losmaakt

Wat het overlijden van Brenda Froyen zegt over onze gezondheidszorg

Het regent reacties van lotgenoten na de dood van Brenda Froyen: is er iets veranderd in de psychiatrie?

'Ik hoop dat haar dood velen doet nadenken': lezers over het overlijden van Brenda Froyen

OOK INTERESSANT VOOR U

Op basis van bovenstaand artikel

Acteur Jan Van Looveren: 'Ik vind het fantastisch om een boomer te zijn'

Ik ratel maar door, zoals ik enkel doe als ik enthousiast ben

'Bij de crèche zijn er al kinderen die denken dat ik haar opa ben. Of haar oma, want ik zie er nogal vrouwelijk uit, blijikbaar'

Gewezen Rusland-correspondent Iris de Graaf: 'Het gezicht van Rusland zijn, dat was mijn identiteit'

'Ik heb lezende mensen altijd benijd': een blik op de boekenkast van Ingrid Godon

Advertentie

Nu belangrijker dan ooit: steun kwaliteitsjournalistiek.

Neem een abonnement op De Morgen

Algemeen

[Contacteer ons](#)

[Adverteren](#)

[Vacatures](#)

[Privacybeleid](#)

[Abonnementsvoorwaarden](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Cookiebeleid](#)

[Cookie-instellingen](#)

[Wedstrijdreglement](#)

Service

[Lezersservice](#)

[Bezorgklacht indienen](#)

[Bezorging pauzeren](#)

[Bezorging wijzigen](#)

[\(Bezorg\)adres wijzigen](#)

[Webshop](#)

[Audiokrant](#)

Volg de Morgen

Facebook

Twitter

Instagram

Nieuwsbrieven

RSS-feeds

Android apps

iOS apps

Krant

Navigeer

Zoeken

Archief

Op alle artikelen, foto's en video's op demorgen.be rust auteursrecht. Deeplinken kan, maar dan zonder dat onze content in een nieuw frame op uw website verschijnt. Graag enkel de titel van onze website en de titel van het artikel vermelden in de link. Indien u teksten, foto's of video's op een andere manier wenst over te nemen, mail dan naar info@demorgen.be.

De Morgen is onderdeel van DPG Media.

DPG Media NV - Mediaplein 12018 Antwerpen - RPR Antwerpen nr. 0432.306.234

© 2025 DPG Media NV Alle rechten voorbehouden.

express

LICENSE & PUBLISH

JEP

Internet